

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВННІЕ ЗУНУ

Борис ПОГРІЩУК

_____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи ЗУНУ

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Товарознавство»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітньо-професійна програма – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Кафедра економіки, обліку та оподаткування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен, (семестр)
Денна	3	5	28	28	3	8	53	120	5
Заочна	3	5	8	4	-	-	108	120	5

Handwritten signature

Вінниця – ВННІЕ ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 26.05.2021 р.).

Робочу програму склала к.е.н., доцент кафедри економіки, обліку та оподаткування Леся ДОНЧАК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, обліку та оподаткування (протокол № 1 від 28.08.2023 р.).

Завідувач кафедри економіки,
обліку та оподаткування
к.е.н., доцент

Віктор ПИЛЯВЕЦЬ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» (протокол № 9 від 30.08.2023 р.).

Голова
групи забезпечення спеціальності
д-р екон. наук, професор

Ольга СОБКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТОВАРОЗНАВСТВО»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ТОВАРОЗНАВСТВО»

Дисципліна «Товарознавство»	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни блок обов'язкових дисциплін, цикл професійної підготовки Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки: <i>Денна – 3</i> <i>Заочна – 3</i> Семестр: <i>Денна – 5</i> <i>Заочна – 5</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Лекції: <i>Денна – 28 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 28 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість – 120	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 53 год.</i> <i>Заочна – 108 год.</i> Тренінг, КПЗ: <i>Денна – 8 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 3 год.</i>
Тижневих годин – 8,6 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – іспит

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТОВАРОЗНАВСТВО»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Товарознавство» є надання студентам знань щодо науково-теоретичних основ формування системного підходу до пізнання товару, принципів і методів товарознавства продовольчих та непродовольчих товарів, закономірностей формування споживних властивостей, якості та асортименту товарів, факторів їх формування, контролю і зберігання в сферах виробництва, обігу і споживання, конкурентоспроможності товарів, кодування та маркування.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Товарознавство» є:

- вивчення сутності основних категорій товарознавства;
- набуття знань і вмінь щодо аналізу асортименту товарів, контролю та оцінки якості і конкурентоспроможності товарів, кодування та маркування;
- визначення основних властивостей, які становлять споживну вартість (цінність) товарів;
- вивчення сфер використання продукції та застосування;
- вивчення умов і правил упаковки, маркування, зберігання та перевезення продукції;
- надання комплексної характеристики основних напрямків, досягнень і перспектив науково-технічного прогресу в галузі виробництва та призначення матеріальних ресурсів;
- розвиток у студентів самостійної праці при оцінці споживчих властивостей, виборі альтернативних варіантів використання продукції, організації її поставок, перевезення і зберігання.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліна:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Товарознавство» базується на знаннях, отриманих з таких дисциплін, як «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Соціологія та психологія», «Підприємництво».

2.5. Програмні результати навчання

Вивчення дисципліни передбачає формування таких програмних результатів навчання, як:

– використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях;

– застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності;

– мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами;

– вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей;

– вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ТОВАРОЗНАВСТВО»

Змістовий модуль 1. Загальні основи товарознавства

Тема 1. Товарознавство в системі наукових знань

Історія розвитку товарознавства. Термінологія товарознавства. Основні завдання і принципи товарознавства. Методи пізнання в товарознавстві

Література: 1, 2, 3, 5, 8, 9.

Тема 2. Натуральні та споживні властивості товарів

Вимоги до товарів. Натуральні властивості товарів. Споживні властивості товарів і показники, що їх визначають. Функціональні властивості. Властивості соціального призначення. Експлуатаційні властивості. Ергономічні властивості. Естетичні властивості. Екологічні властивості. Властивості безпеки.

Література: 1, 5, 4, 6, 7.

Тема 3. Класифікація та асортимент товарів

Поняття та види класифікації товарів. Методи побудови класифікації товарів. Асортимент товарів та його види. Показники асортименту товарів. Асортиментна концепція та напрямки формування сучасного асортименту.

Література: 1, 2, 4, 5, 6.

Тема 4. Кодування товарів

Сутність та призначення кодування товарів. Методи кодування товарів. Системи кодування товарів. Штрихове кодування товарів. Асоціація «ДжіЕс1 Україна» та порядок вступу до неї.

Література 1, 2, 4, 5, 6.

Тема 5. Якість товарів

Якість товару та розвиток економіки. Показники якості товарів. Методи оцінки якості товарів. Доброякісність та недоброякісність товарів.

Література: 2, 3, 4, 5.

Змістовий модуль 2. Стандартизація, сертифікація, фальсифікація, експертиза, пакування та зберігання товарів

Тема 6. Стандартизація товарів

Сутність та основні поняття у сфері стандартизації. Принципи стандартизації. Категорії нормативних документів зі стандартизації та види стандартів. Міжнародні та національні організації зі стандартизації

Література: 1, 3, 4, 6.

Тема 7. Сертифікація та оцінка відповідності

Загальні відомості про сертифікацію та оцінку відповідності. Процедура оцінки відповідності з використанням модулів. Функційний підхід до оцінювання відповідності.

Література: 1, 2, 4, 5, 6.

Тема 8. Інформація про товар

Інформація про товар: сутність, форми та вимоги до неї. Маркування як засіб товарної інформації. Інформаційні знаки. Правила маркування харчових продуктів в Україні.

Література: 2, 3, 4, 5.

Тема 9. Ідентифікація та фальсифікація товарів

Загальні відомості про ідентифікацію товарів. Сутність, види та засоби фальсифікації товарів. Способи захисту продукції від фальсифікації.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Тема 10. Основи експертизи товарів

Поняття, мета та завдання експертизи товарів. Об'єкти та суб'єкти товарознавчої експертизи. Види експертизи товарів. Інформаційно-документальні засоби експертизи товарів.

Література: 4, 5, 6.

Тема 11. Основи пакування та зберігання товарів

Пакування товарів. Режими зберігання товарів. Принципи та правила зберігання товарів. Зберігання товарів під час товароруку.

Література: 1, 3, 5, 6, 8.

**4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ
«ТОВАРОЗНАВСТВО»
(денна форма навчання)**

Тема	Години					Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг, КПЗ	
Змістовий модуль 1. Загальні основи товарознавства						
Тема 1. Товарознавство в системі наукових знань	2	2	4	1	4	Поточне опитування
Тема 2. Натуральні та споживні властивості товарів	2	2	4			
Тема 3. Класифікація та асортимент товарів	4	4	5			
Тема 4. Кодування товарів	4	4	5			
Тема 5. Якість товарів	4	4	5			
Змістовий модуль 2. Стандартизація, сертифікація, фальсифікація, експертиза, пакування та зберігання товарів						
Тема 6. Стандартизація товарів	2	2	5	1	4	Поточне опитування
Тема 7. Сертифікація та оцінка відповідності	2	2	5			
Тема 8. Інформація про товар	2	2	5			
Тема 9. Ідентифікація та фальсифікація товарів	2	2	5	1		
Тема 10. Основи експертизи товарів	2	2	5			
Тема 11. Основи пакування та зберігання товарів	2	2	5			
Всього	28	28	53	3	8	

(заочна форма навчання)

Тема	Години		
	Лекції	Практичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Загальні основи товарознавства			
Тема 1. Товарознавство в системі наукових знань	2	2	10
Тема 2. Натуральні та споживні властивості товарів			10
Тема 3. Класифікація та асортимент товарів			10
Тема 4. Кодування товарів			10
Тема 5. Якість товарів			10
Змістовий модуль 2. Стандартизація, сертифікація, фальсифікація, експертиза, пакування та зберігання товарів			
Тема 6. Стандартизація товарів	2	2	9
Тема 7. Сертифікація та оцінка відповідності			9
Тема 8. Інформація про товар			10
Тема 9. Ідентифікація та фальсифікація товарів	2	2	10
Тема 10. Основи експертизи товарів			10
Тема 11. Основи пакування та зберігання товарів			10
Всього	8	4	108

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ТОВАРОЗНАВСТВО»

Денна форма навчання

Змістовий модуль 1. Соціально-економічна природа підприємництва Практичне заняття 1.

Тема: Товарознавство в системі наукових знань

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні етапи розвитку товарознавства як галузі наукових знань та сфери діяльності, визначити зв'язок товарознавства з іншими дисциплінами, знати основну термінологію товарознавства, завдання, принципи та методи пізнання в товарознавстві.

Питання для обговорення:

1. Історія розвитку товарознавства.
2. Термінологія товарознавства.
3. Основні завдання і принципи товарознавства.

Література: 1, 2, 3, 5, 8, 9.

Практичне заняття 2.

Тема 2. Натуральні та споживні властивості товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти вимоги, які пред'являються до товарів, вивчити натуральні і споживні властивості товарів, вміти охарактеризувати сутність натуральних властивостей товарів, знати сутність споживних властивостей товарів.

Питання для обговорення:

1. Вимоги до товарів.
2. Натуральні властивості товарів.

Література: 1, 2, 3, 5, 6.

Практичне заняття 3-4.

Тема 3. Класифікація та асортимент товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні аспекти класифікації та асортименту товарів, знати сутність ієрархічного та фасетного методів побудови класифікації товарів, сутність понять асортимент товарів і товарна номенклатура, класифікаційні ознаки та відповідні види асортименту товарів, перелік і характеристику показників асортименту товарів.

Питання для обговорення:

1. Поняття та види класифікації товарів.
2. Методи побудови класифікації товарів.
3. Асортимент товарів та його види.
4. Показники асортименту товарів.

Література: 1, 2, 4, 5, 6.

Практичне заняття 5-6.

Тема 4. Кодування товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти сутність,

мету та основні правила кодування товарів, елементи структури коду.

Питання для обговорення:

1. Сутність та призначення кодування товарів.
2. Методи кодування товарів.
3. Системи кодування товарів.
4. Штрихове кодування товарів.

Література 1, 2, 4, 5, 6.

Практичне заняття 7-8.

Тема 5. Якість товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні терміни та визначення в галузі управління якістю товарів: якість, властивість, ознака продукції, показник якості, рівень якості, метод оцінки якості, стандартний та нестандартний товар, дефект, брак. Знати номенклатуру показників якості товарів, їх класифікацію та можливі значення показників якості.

Питання для обговорення:

1. Якість товару та розвиток економіки.
2. Показники якості товарів.
3. Методи оцінки якості товарів.

Література: 2, 3, 4, 5.

Змістовий модуль 2. Стандартизація, сертифікація, фальсифікація, експертиза, пакування та зберігання товарів

Практичне заняття 9.

Тема 6. Стандартизація товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні поняття у сфері стандартизації товарів на основі положень вітчизняного законодавства, функції, види та принципи стандартизації.

Питання для обговорення:

1. Сутність та основні поняття у сфері стандартизації.
2. Принципи стандартизації.
3. Категорії нормативних документів зі стандартизації та види стандартів.

Література: 1, 3, 4, 6.

Практичне заняття 10.

Тема 7. Сертифікація та оцінка відповідності

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти загальні відомості про сертифікацію та оцінку відповідності.

Питання для обговорення:

1. Загальні відомості про сертифікацію та оцінку відповідності.
2. Процедура оцінки відповідності з використанням модулів.

Література: 1, 2, 4, 5, 6.

Практичне заняття 11.

Тема 8. Інформація про товар

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні положення щодо сутності та засобів товарної інформації, знати характеристику різних груп інформаційних знаків, основні правила маркування харчових продуктів на основі положень Закону України.

Питання для обговорення:

1. Інформація про товар: сутність, форми та вимоги до неї.
2. Маркування як засіб товарної інформації.
3. Інформаційні знаки.

Література: 2, 3, 4, 5.

Практичне заняття 12.

Тема 9. Ідентифікація та фальсифікація товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні аспекти товарної ідентифікації та фальсифікації продукції.

Питання для обговорення:

1. Загальні відомості про ідентифікацію товарів.
2. Сутність, види та засоби фальсифікації товарів.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Практичне заняття 13.

Тема 10. Основи експертизи товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти поняття товарознавчої експертизи, її основну мету та завдання, перелік об'єктів та суб'єктів експертизи товарів, принципи, яких повинні дотримуватися експерти під час проведення експертизи, а також наведено перелік прав та обов'язків експертів, основні види експертизи товарів.

Питання для обговорення:

1. Поняття, мета та завдання експертизи товарів.
2. Об'єкти та суб'єкти товарознавчої експертизи.
3. Види експертизи товарів.

Література: 4, 5, 6.

Практичне заняття 14.

Тема 11. Основи пакування та зберігання товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні аспекти у сфері пакування та зберігання товарів.

Питання для обговорення:

1. Пакування товарів.
2. Режими зберігання товарів.
3. Принципи та правила зберігання товарів.

Література: 1, 3, 5, 6, 8.

Заочна форма навчання

Змістовий модуль 1. Соціально-економічна природа підприємництва Практичне заняття 1.

Тема: Товарознавство в системі наукових знань

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні етапи розвитку товарознавства як галузі наукових знань та сфери діяльності, визначити зв'язок товарознавства з іншими дисциплінами, знати основну термінологію товарознавства, завдання, принципи та методи пізнання в товарознавстві.

Питання для обговорення:

1. Історія розвитку товарознавства.
2. Термінологія товарознавства.
3. Основні завдання і принципи товарознавства.

Література: 1, 2, 3, 5, 8, 9.

Тема 2. Naturalні та споживні властивості товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти вимоги, які пред'являються до товарів, вивчити натуральні і споживні властивості товарів, вміти охарактеризувати сутність натуральних властивостей товарів, знати сутність споживних властивостей товарів.

Питання для обговорення:

1. Вимоги до товарів.
2. Naturalні властивості товарів.

Література: 1, 2, 3, 5, 6.

Тема 3. Класифікація та асортимент товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні аспекти класифікації та асортименту товарів, знати сутність ієрархічного та фасетного методів побудови класифікації товарів, сутність понять асортимент товарів і товарна номенклатура, класифікаційні ознаки та відповідні види асортименту товарів, перелік і характеристику показників асортименту товарів.

Питання для обговорення:

1. Поняття та види класифікації товарів.
2. Методи побудови класифікації товарів.
3. Асортимент товарів та його види.
4. Показники асортименту товарів.

Література: 1, 2, 4, 5, 6.

Тема 4. Кодування товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти сутність, мету та основні правила кодування товарів, елементи структури коду.

Питання для обговорення:

1. Сутність та призначення кодування товарів.
2. Методи кодування товарів.
3. Системи кодування товарів.

4. Штрихове кодування товарів.

Література 1, 2, 4, 5, 6.

Тема 5. Якість товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні терміни та визначення в галузі управління якістю товарів: якість, властивість, ознака продукції, показник якості, рівень якості, метод оцінки якості, стандартний та нестандартний товар, дефект, брак. Знати номенклатуру показників якості товарів, їх класифікацію та можливі значення показників якості.

Питання для обговорення:

1. Якість товару та розвиток економіки.
2. Показники якості товарів.
3. Методи оцінки якості товарів.

Література: 2, 3, 4, 5.

Змістовий модуль 2. Стандартизація, сертифікація, фальсифікація, експертиза, пакування та зберігання товарів

Практичне заняття 2.

Тема 6. Стандартизація товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні поняття у сфері стандартизації товарів на основі положень вітчизняного законодавства, функції, види та принципи стандартизації.

Питання для обговорення:

1. Сутність та основні поняття у сфері стандартизації.
2. Принципи стандартизації.
3. Категорії нормативних документів зі стандартизації та види стандартів.

Література: 1, 3, 4, 6.

Тема 7. Сертифікація та оцінка відповідності

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти загальні відомості про сертифікацію та оцінку відповідності.

Питання для обговорення:

1. Загальні відомості про сертифікацію та оцінку відповідності.
2. Процедура оцінки відповідності з використанням модулів.

Література: 1, 2, 4, 5, 6.

Тема 8. Інформація про товар

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні положення щодо сутності та засобів товарної інформації, знати характеристику різних груп інформаційних знаків, основні правила маркування харчових продуктів на основі положень Закону України.

Питання для обговорення:

1. Інформація про товар: сутність, форми та вимоги до неї.
2. Маркування як засіб товарної інформації.

3. Інформаційні знаки.

Література: 2, 3, 4, 5.

Тема 9. Ідентифікація та фальсифікація товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні аспекти товарної ідентифікації та фальсифікації продукції.

Питання для обговорення:

1. Загальні відомості про ідентифікацію товарів.

2. Сутність, види та засоби фальсифікації товарів.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Тема 10. Основи експертизи товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти поняття товарознавчої експертизи, її основну мету та завдання, перелік об'єктів та суб'єктів експертизи товарів, принципи, яких повинні дотримуватися експерти під час проведення експертизи, а також наведено перелік прав та обов'язків експертів, основні види експертизи товарів.

Питання для обговорення:

1. Поняття, мета та завдання експертизи товарів.

2. Об'єкти та суб'єкти товарознавчої експертизи.

3. Види експертизи товарів.

Література: 4, 5, 6.

Тема 11. Основи пакування та зберігання товарів

Мета: В результаті вивчення теми студенти повинні засвоїти основні аспекти у сфері пакування та зберігання товарів.

Питання для обговорення:

1. Пакування товарів.

2. Режими зберігання товарів.

3. Принципи та правила зберігання товарів.

Література: 1, 3, 5, 6, 8.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПІЗ) з дисципліни «Товарознавство» реалізується у формі конкретизованого для кожного студента наскрізного дослідження та виконується самостійно під керівництвом викладача. Дослідження здійснюється впродовж семестру у відповідності до встановлених графіків, дотримання яких є умовою допуску до складання змістових модулів. Мета виконання КПІЗ з дисципліни «Товарознавство» полягає у самостійному ґрунтовному дослідженні наскрізних проблем курсу, що мають прикладний характер та потребують опрацювання наукового теоретичного обґрунтування, вивчення особливостей товарознавства, розвитку творчих здібностей студентів та навичок з прийняття управлінських рішень щодо формування асортименту та укладання договорів на роботу з даним

видом товару як у оптовій так і у роздрібній торгівлі на внутрішньому та зовнішніх ринках.

Для виконання комплексного практичного індивідуального завдання (КПЗ) пропонуються такі основні теми:

1. Процедура присвоєння штрихового коду товару.
2. Гігієнічні принципи використання харчових добавок, які дозволені Міністерством охорони здоров'я України.
3. Прогресивні способи зберігання харчових продуктів.
4. Оцінка сучасного стану та перспектив розвитку ринку круп.
5. Порівняльна характеристика макаронних виробів різних виробників.
6. Сучасні методи тривалого зберігання якості хлібобулочних виробів.
7. Оцінка конкурентоспроможності виробників муки та макаронних виробів.
8. Способи підвищення конкурентоспроможності та приваблення покупців до відповідної марки крупи чи муки.
9. Поліпшення якості сокової продукції.
10. Оцінка Українського ринку плодово-овочевої продукції.
11. Харчова цінність консервованих овочів, ягід та фруктів.
12. Характеристика упаковки для консервованих овочів та фруктів.
13. Способи просування плодово-овочевих консервів на ринок України.
14. Порядок дослідження якості та експертиза меду.
15. Властивості меду та його вплив на здоров'я людини. Біологічна цінність меду.
16. Розвиток вітчизняного ринку кукурудзяних пластівців та кукурудзяних паличок (сухих сніданків).
17. Ринок виноградних вин.
18. Значення молока в харчуванні людини. Асортимент молока.
19. Споживчі властивості ікри різних риб.
20. Формування асортименту консервованої рибної ікри на ринку України.
21. Характеристика ринку та способів виробництва сушених рибних товарів.
22. Оцінка якості сухих харчових концентратів.
23. Аналіз умов зберігання товарів в окремих підприємствах торгівлі.
24. Кластерний аналіз виробничого маркування на конкретних видах продукції.
25. Засоби виявлення фальсифікації виноградних вин.
26. Сегментація ринку окремих груп непродовольчих товарів.
27. Характеристика систем визначення гатунку непродовольчих товарів, їх переваги і недоліки.
28. Аналіз результатів оцінювання конкурентоспроможності конкретних видів непродовольчих товарів, які виготовлені з різних матеріалів.
29. Аналіз навчальних і торгових класифікацій конкретних груп непродовольчих товарів.
30. Оцінювання глибини і ємності ієрархічних класифікацій окремих груп

непродовольчих товарів.

31. Методи оцінки якості виробів із пластмас.

32. Характеристика українських заводів та їх діяльності по виробництву скляних виробів.

33. Характеристика ринку та конкурентних стосунків серед виробників скловиробів.

34. Способи виявлення дефектів при перевірці якості скляного посуду.

35. Напрямки розвитку галузі керамічного посуду.

36. Формування та розвиток ринку м'яких меблів.

37. Аналіз асортименту меблевих товарів, що представлений на ринку України.

38. Український ринок шампунів. Асортимент шампунів. Показники якості та їх характеристика згідно з нормативною документацією на шампуні.

39. Паперові серветки. Характеристика ринку та асортименту. Вимоги до якості паперових серветок.

40. Характеристика ринку лаків для нігтів. Оцінка показників їх якості.

41. Характеристика сировини для виробництва парфумів.

42. Оцінка якості ринку швейних виробів. Характеристика припустимих та неприпустимих дефектів.

43. Характеристика процесу виробництва панчішно-шкарпетних виробів.

44. Характеристика ринку дитячого трикотажу. Особливості шиття дитячого одягу. Вимоги до якості цих виробів.

45. Методи просування трикотажних та швейних виробів на ринку України та за кордоном.

46. Оцінка якості взуття з гуми та інших полімерних матеріалів що використовується у саунах, басейнах, пляжах.

47. Асортимент хутряних виробів в залежності від сировини та призначення.

48. Асортимент та вивчення переваг споживачів на ринку побутової техніки (телевізорів, холодильників та ін.).

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) з дисципліни «Товарознавство» є одним з обов'язкових модулів залікового кредиту з даного предмету. Його деталізовані завдання розроблені у робочому зошиті.

7 ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Трénінг (англ. training) – це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі.

Метою тренінгу є узагальнення теоретичних знань, вмінь та навиків отриманих студентами під час вивчення навчальної дисципліни «Товарознавство» та застосування їх в практичній діяльності

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою

тренінгового заняття.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у студентському колективі, встановленні правил проведення тренінгового заняття (ділової гри) та умов підбиття підсумків. Ознайомлення студентів з роздатковим матеріалом: сценарієм ділової гри, бланками документів, таблицями і т.п.

3. Практична частина реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю у 3-6 осіб шляхом виконання завдань ділової гри чи проблемних питань тренінгового заняття.

4. Підведення підсумків відбувається шляхом обговорення результатів виконаних тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тематика тренінгу

1. Визначення та області застосування товарознавства
2. Важливість сертифікації для споживачів і виробників
3. Вимоги до маркування та інформації на упаковці
4. Стандарти безпеки для різних категорій товарів
5. Застосування аналізу при виборі товарів для продажу
6. Вплив нових технологій на товарознавчий аналіз

8. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Товарознавство» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, надання якої традиційними методами організації навчального процесу неможлива. Значну частину інформації студент отримує шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні наукової фахової літератури, посібників та навчально-методичних праць за кожною темою. У розрізі тем дисципліни «Товарознавство» самостійна робота включає: поглиблене опрацювання питань передбачених програмою курсу, написання рефератів за наведеною тематикою та їхня презентація.

№	Тематика	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Методи пізнання в товарознавстві	5	10
2	Споживні властивості товарів і показники, що їх визначають.	5	10
3	Асортиментна концепція та напрямки формування сучасного асортименту.	5	10
4	Асоціація «ДжіЕсІ Україна» та порядок вступу до неї.	5	10
5	Доброякісність та недоброякісність товарів.	5	10
6	Міжнародні та національні організації зі стандартизації	5	9
7	Функційний підхід до оцінювання відповідності.	5	9

8	Правила маркування харчових продуктів в Україні.	5	10
9	Способи захисту продукції від фальсифікації.	5	10
10	Інформаційно-документальні засоби експертизи товарів.	4	10
11	Зберігання товарів під час товароруху.	4	10
Разом		53	108

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, ділові ігри, реферування, виконання КПЗ, есе, підготовка і презентація проектів.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Товарознавство» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- оцінювання виконання КПЗ;
- оцінювання самостійної роботи студентів;
- наукова дискусія;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- екзамен.

11. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

12. КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Товарознавство» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20 %	20 %	20 %	40 %	100 %
Опитування під час заняття (теми 1–5) – 8 балів за тему – макс. 40 балів. Модульна робота – макс. 60 балів	Опитування під час заняття (теми 6–11) – 8 балів за тему – макс. 48 балів. Модульна робота – макс. 52 балів.	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Захист КПЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів.	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 30 балів, макс. 60 балів. Теоретичне питання – макс. 20 балів	

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
85 – 89	добре	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	задовільно	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-11
2	Проекційний екран	1-11
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1-11
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-11
5	Персональні комп'ютери	1-11
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-11
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-11
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-11
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; PowerPoint і т.і.)	1-11
10	Google Forms	1-11

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Мельник Т.Ю. Товарознавство: підручник. Житомир: Житомирська політехніка, 2020. 364 с.
2. Зрезарцев М.П., Зрезарцев В.М., Параніч В.П. Товарознавство непродовольчих товарів: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 328 с.
3. Габрієлла Бірта, Юрій Бургу. Товарознавство продовольчих товарів. Спецкурс: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 424 с.
4. Коркуна О., Демічковський А., Цільник О., Бордун О. Товарознавство: навч.-метод. посіб. Львів: ЛДУФК ім. І. Боберського, 2019. 200 с.
5. Сирохман І.В. Товарознавство продовольчих товарів: навч. посіб. Харків: Світ книг, 2019. 713 с.
6. Дикань В.Л., Каграманян А.О., Каличева Н.Є. Товарознавство та комерційна діяльність : підручник / за ред. В.Л. Диканя. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 362 с
7. Товарознавство: навч.-метод. посіб. / О. Коркуна, А. Демічковський, О. Цільник, О. Бордун, О. Піхур. Львів: ЛДУФК ім. І. Боберського, 2019. 200 с.
8. Радченко Л.О. Товарознавство непродовольчих товарів: навчальний посібник / Л.О. Радченко, Л.Д. Льовшина, М.П. Головка, О.В. М'ячиков, І.Ф. Мартишко. Харків: Світ Книг. 2019. 943 с.
9. Сирохман І.В. Товарознавство харчових продуктів. М'ясо свійських тварин і птиці: навч.-метод. посіб. Львів: Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2020. 423 с.
10. Товарознавство: підручник / Н.В. Мережко та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019 . Т. 1: Непродовольчі товари. 2019. 759 с.
11. Іванов М.М., Корінев В. Л., Терент'єва Н. В., Малтиз В. В., Іванов С. М. Сучасні технології маркетингового менеджменту: монографія / за ред. Іванова М.М. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 184 с.
12. Промислове товарознавство: навч. посіб. / Гавриш Ю.О., Царьова Т.О., Кубишина Н.С. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 92 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України – <http://www.rada.gov.ua>.
2. Держкомстат України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Наукова бібліотека ім. Вернадського – <http://www.nbu.gov.ua>.
4. Бізнес в Україні – <http://www.ukrbiz.net>.
5. Стандарти: якості продукції – <http://document.ua/jakosti-produkciyistu000001449.html>
6. Нормативні акти України – <http://www.nau.kiev.ua>
7. Продукти харчування. Зроблено в Україні. – <https://madeinua.org/>